

تحرك مخالفان قانون کار در آستانه روی کار آمدن دولت جدید افزایش یافت

تلاش برای احیای طرح متحجرانه «استاد- شاگردی»

نسرین هزاره مقدم

این روزها صدواوسیمیا در همدستی با برخی نمایندگان مجلس و همسوس با سرمایه داران سودجو و اتاق های بازرگانی؛ برای احیای طرح معیوب و قرون وسطایی و استثمار گرانه ای تلاش می کند که در سال های گذشته، دمار از روزگار کارگران و تشکلهای کارگری در آمدت توانستند حکم ابطال آن را بگیرند. این روزها تلاش برای احیای طرح معیوب و ظالمانه «استاد- شاگردی» گویا در سرلوحه اقدامات دست راستی ها در آغاز به کار دولت سیزدهم قرار دارد.

پنجم مردادماه شبکه پنجم سیمای ملی در برنامه ای تحت عنوان «ما ایرانی ها» از مدیر عامل موسسه خیریه نذر اشتغال امام حسین دعوت کرد تا بیاید و رموز کار آفرینی محبوب و منتج به نتیجه خود را برای مردم تشریح کند. او در بخشی از سخنان خود، با صراحت و شجاعت تمام گفت: «هن قانون کار را دور زدم و دستمزد کمتر از حداقل قانون به کارگر پرداخت کردم و کارگر هم رضی بود چون می خواست بیکار نباشد».

موسسه خیریه نذر اشتغال امام حسین چندی است که سردمدار و پرتیرین اصلی مبارزه علیه حداقل دستمزد و بیمه کارگران است. این موسسه و همدستان آن در سطوح مختلف، از مجلس شورا گرفته تا اتاق های بازرگانی، ضمن اینکه قصد دارند با اصلاح قانون کار، الزام به پرداخت حداقل دستمزد در از میان بردارند، تلاش

می کنند طرح منفور استاد شاگردی را بار دیگر احیا کنند تا نظام «راب- رعیتی» در عرصه روابط کار، مجدداً مستقر شده و کار فرما مجبور نباشد حتی کارگران خود را بیمه کند چه برسد به حق تشکلهای طبقه بندی مشاغل یا ایمنی کار و سایر حقوق اولیه یادمان نرود که در طرح های گنج آفرین اما در باطن رنج آفرین اتاق های بازرگانی نیز از طرح استاد- شاگردی با این استدلال که «بیکاری» را از میان برمی دارد و به مهارت آموزی نیروهای جوان کمک می کند، استقبال و قدر دانی شده بود و این طرح را به عنوان یک راهکار کارآمد و مناسب به دولت سیزدهم پیشنهاد داده بودند. پس همه نشانه ها، دال بر یک تلاش جمعی برای احیای طرح غیر منصفانه، ارتجاعی و از دور خارج شده استاد شاگردی است؛ طرحی که در سال های آغازین دهه ۹۰، فعالان کارگری مرارت های بسیار کشیدند تا حکم ابطال آن را بگیرند!

تاریخچه طرح استاد- شاگردی و ابطال آن

شهریور ماه ۹۱، «عبدالرضا شایخ الاسلامی» وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی دولت دهم دستور العمل آموزش مهارت آموزی به روش استاد- شاگردی نوین را برای اجرا به روسای سازمان های فنی و حرفه ای، تأمین اجتماعی و مدیران کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان ها ابلاغ کرد. در این دستور العمل به وضوح آمده بود که حداقل دستمزد دو بیمه تأمین اجتماعی، الزامی نیست و محلی از اعراب ندارد.

در سال های بعد، کارگران آموزش دیده و روش استاد شاگردی مصوب وزارت کار دولت دهم در چهاردهم شهریور ماه ۱۳۹۱ جهت اجرا ابلاغ شد. از آنجا که روند تصویب این طرح و مفاد آن خلاف قانون اساسی، ناقض حقوق کار و نافی قانون کار است و با موازین بین المللی و مقوله نامه های مرتبط از جمله مقوله نامه ۱۰۵ درباره لغو کار اجباری و مقوله نامه ۱۴۲ درباره توسعه منابع انسانی مغایرت دارد لذا کمیته راهبری کارزار علیه طرح استاد شاگردی این طرح را غیر قانونی دانسته و مهارت ندارد «احیا کنند»!

در نهایت، بعد از تلاش های فراوان در سال ۹۳، طرح استاد شاگردی با ابلاغیه وزارت کار وقت باطل اعلام شد و کارگران توانستند نفسی از سرآوردگی بکشند. طرح استاد شاگردی که بیکاری و فقدان مهارت نیروی کار را دستاویز قرار داده بود، بهترین و آسوده ترین

استثمار. متأسفانه دولت ها و تعدادی از نمایندگان مجلس نیز به دنبال این نظریه موسسه نذر اشتغال هستند بنابراین باید مراقب بود. بر اساس الزامات روشن قانون اساسی از جمله اصل ۴۳، دولت موظف است برای همه شهروندان شغل شایسته با رعایت کرامت و شأن آنها ایجاد کند. پس مسئولیت رفع بیکاری به شیوه شایسته و شرافتمندانه و قانونی، بر عهده دولت است نه سودجویانی مثل موسسه خیریه نذر اشتغال. اینها که در جلوی دوربین ها سنگ بیکاری و اشتغال را به سینه می زنند، پشت پرده سودهای هنگفت از بی صدایی و بی حقوق نیروی کار غیر متشکل می برند و باید مدال استثمارگران نوین را بدون هیچ تردیدی به سینه اینها آویخت.

«فرامرز توفیقی»، رئیس کمیته دستمزد قانون عالی شورا های اسلامی کار کشور نیز به پنهان دهی معیبهات و نداشتن نیروی کار اشاره می کند و می گوید: از حدود سه ماه قبل، فعالان اقتصادی و نا بغه های صنعت کسب و کار شروع کردند در رسانه ها و شبکه های اجتماعی تبلیغ و فضا سازی می کنند که اساسی عدم اشتغال، عدم مهارت نیروهای تحصیل کرده است و مدام بر طبل لزوم مهارت آموزی کوبیدند و پشت هم تاکید کردند که باید مجاری قانونی برای کارآموزی و مهارت آموزی ایجاد شود و حلقه مفقوده عدم اشتغال کارگران، عدم مهارت است؛ یعنی کار به وفور داریم اما کارگری که بتواند کار کنیم، نداریم!

او ادامه می دهد: تاکید بر مهارت آموزی و اشتغال بدون حقوق، آن هم برای نیروی کار جوان و تحصیل کرده، به غایت دردناک است. سرنا را از سر گشادش می نوازند تا خودشان به نان و نوبار مستندار دهه های ۷۰ و ۸۰ با موج جمعیت جوان در کشور مواجه شدیم و برای اینکه آنها را سرگرم کنیم تا ز ما کاروردمد نخواهند، دانشگاه های بدون پشتوانه و بدون ارزش زدیم، صدها هزاران دانشگاه بدون ضابطه و قاعده، بیشتر از تعداد دانشگاه های کل اروپا و اسکندریه و بعد هم استاد شاگردی! حالا دوباره خطاب به جوانان جوانی کار می گویند شما چیزی نمی دانید، مهارت ندارید پس باید بروید در قالب نظام استاد شاگردی کار کنید. ما به شما حداقل حقوق وزارت کار را هم نمی دهیم، در واقع می خواهید ظلم و بی عدالتی و فساد اخلاقی را در قالب های انسان دوستانه و حقوق انسانی جا بزنند و به جامعه حقه کنند. وقتی انسانی ده ساعت در

تلاش می کنند طرح منفور استاد شاگردی را «راب- رعیتی» در عرصه روابط کار، مجدداً مستقر شده و کار فرما مجبور نباشد حتی کارگران خود را بیمه کند، چه برسد به حق تشکلهای طبقه بندی مشاغل یا ایمنی کار و سایر حقوق اولیه

مفر را برای فرار از پایبندی به قانون کار فراهم می کرد و به پارادایم های معیوبی مثل «مزد توافقی» و «اشتغال بدون بیمه و قرارداد» و «جبهه قانونی و عرفی می بخشید»

احیای دوباره طرح استاد- شاگردی

حالا به نظر می رسد حامیان نظام استثمارگری استاد شاگردی بار دیگر در آستانه روی کار آمدن دولت تازه، به میدان آمده اند و عزم خود را جزم کرده اند که استاد شاگردی را دوباره با توسل به همان دو پنهانده سابق «کارگر بیکار است و مهارت ندارد» احیا کنند!

در نهایت، بعد از تلاش های فراوان در سال ۹۳، طرح استاد شاگردی با ابلاغیه وزارت کار وقت باطل اعلام شد و کارگران توانستند نفسی از سرآوردگی بکشند. طرح استاد شاگردی که بیکاری و فقدان مهارت نیروی کار را دستاویز قرار داده بود، بهترین و آسوده ترین

یادداشت

چالش صندوق های بحران زده در راه است

مجید شاکری، کارشناس اقتصادی

پس از همسان سازی و موارد مشابه، اهمیت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تغییر جدی کرده است. صندوق های بازنشستگی که قبل از این هم درگیر بحران بودند حالا چاره ای جز تصمیمات شجاعانه و نسبتاً پیچیده ندارند و نشست تعیین دستمزد ۱۴۰۱ هم یک برهه بسیار مهم خواهد بود. مدیریت دارایی های متعدد تحت نظر وزیر رفاه و تنسيق و سود ساختن از آنها، نیازمند درک درست از حکمرانی شرکتی و توان بالا در تفسیر صورت های مالی است. گذار روش سرمایه گذاری به سرمایه گذاری منفعل (چنان که توصیه تیم قبلی وزارت رفاه بود) یا حفظ کنترل و تمرکز بر افزایش ROA در هر دو حالت نیازمند تسلط کامل به ادبیات معیبهات است. این توانمندی های باید در خود وزیر محترم باشد و مشاور و مشاور و قائم مقام سر و شکل نمی گیرد. به علاوه دسترسی به شبکه منابع انسانی مدیریتی جهت کنترل ساختار مالکیت پیچیده بین این دارایی های مختلف ضروری است. در نبود توانمندی های فوق، وزیر هر چقدر هم که به نیت باج ندادن و اصلاح وضع آمده باشد مقهور ذی نفعان فعلی این دارایی ها خواهد شد.

به دلایل فوق و دلایل دیگر تصور می کنم وزیر پیشنهادی فعلی جهت وزارت رفاه (با همه احترام) توانمندی لازم برای تصدی چنین وزارتخانه ای را ندارد. اضافه می کنم که اگر چه ایشان به یک نظام رفاه سناریو محور (و نه صرفاً پرداخت یارانه نقدی) باور دارند اما ایده هایی که برای چنین سناریو هایی مطرح کرده اند عموماً بدون توجه به آثار کلان آنهاست و با یختگی فاصله جدی دارد. موضوع کار وزارت رفاه بسیار فراتر از صرفاً توانمندی سازی است. مجموعه پیشنهاد من به عنوان یک شهروند به نمایندگان محترم مجلس آن است که از دادن رای اعتماد به ایشان خودداری کنند. یک دامنه طبیعی در مسیر شغلی ایشان در آینده مسئولیت کمیته امداد است نه وزارت رفاه.

اخبار کارگری

سامانه واکسیناسیون کرونا برای دریاوردان باز شد

دبیر انجمن صنفی دریاوردان با اعلام اینکه سامانه نوبت دهی واکسیناسیون برای دریاوردان باز شده، جزئیات ثبت نام آنها در این سامانه را تشریح کرد. طبق اعلام سازمان بندر و دریاوردی، سامان رضایی در مورد نحوه ثبت نام دریاوردان در سامانه واکسیناسیون کرونا اظهار کرد: دریاوردان می توانند با مراجعه به سامانه salamat.gov.ir نسبت به ثبت نام خود اقدام کنند. دبیر انجمن صنفی دریاوردان افزود: بر اساس هماهنگی و پیگیری های وزارت راه و شهرسازی و سازمان بندر و دریاوردی با وزارت بهداشت، اسامی و اطلاعات ۸۵ هزار دریاوردان اعم از دریاوردان اقیانوس پیمسا، دریاوردانی که سفرهای ساحلی انجام می دهند و نیز کارکنان حوزه دریایی، در سامانه مربوط به وزارت بهداشت بارگذاری شده است. وی با بیان اینکه شرط سنی برای دریاوردانی که اسامی آنها در سامانه وزارت بهداشت بارگذاری شده لحاظ نخواهد شد، ادامه داد: دریاوردان واجد شرایط با مراجعه به سامانه یاد شده، اطلاعات خود نظیر کد ملی، شماره تماس، شهر محل تریق و آکسن و سایر اطلاعات تکمیلی را وارد می کنند.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس:

۴۰ درصد اقتصاد ایران مالیات نمی دهد

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: برای تحقق دیپلماسی اقتصادی، دولت سیزدهم باید تلاش کند بازار سنتی را به بازار مدرن به خصوص در کشورهای همسایه تبدیل کند. به گزارش ایسنا، مهدی طغیانی اظهار کرد: اولویت مجلس یازدهم، رسیدگی به مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم بود و هم اکنون ۹۰ طرح اولویت دار تقدیم مجلس شده که تکلیف سنگینی را روی دوش مجلس می گذارد. وی تصریح کرد: پیچیده شدن معیشت مردم به دلیل تورم و گرانی است. پدیده دائمی که با آن مواجه هستیم رشد نقدینگی است و معدل رشد اقتصادی ایران در ۱۰ سال گذشته صفر بوده در حالی که در همین مدت ۳۰۰ درصد سرمایه پولی داشته ایم و در واقع نقدینگی ۷ برابر شده اما تولید ثابت مانده ایم.

یک گروه از مشاغل مهم نیست. این فعال حوزه کار در پایان گفت: امیدواریم در دولت جدید با توجه به آنکه آقای رئیسی ریاست ستاد ملی مقابله با کرونا را بر عهده دارند، دستور العمل هایی برای جامعه کارگری را شاهد باشیم و کارگران را که در این شرایط سخت اقتصادی تلاش می کنند تا تولید متوقف نشود، دست کم در اولویت پنجم واکسیناسیون قرار بدهند.

بیش از ۱۰۰ هزار راننده تحت پوشش صندوق بیمه اجتماعی درمی آیند

کشور با سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای کشور تفاهم نامه همکاری امضا کرد. به گزارش روابط عمومی صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر، هدف از این تفاهم نامه توسعه و پوشش حداکثری بیمه اجتماعی در جامعه رانندگان حمل بار و مسافر بین شهری مشمول مطابق ضوابط قانونی، تسهیل در ارائه خدمات و دسترسی رانندگان مشمول به عضویت نزد صندوق، حذف بوروکراسی اداری و صرفه جویی قابل توجه در زمان و هزینه رانندگان و هزینه های اداری دو سازمان، تحقق دولت الکترونیک و کاهش مراجعات حضوری از سبب رجوعان دو سازمان است. بر اساس این تفاهم نامه تمامی رانندگان حمل بار و مسافر بین شهری ساکن در روستاها، مناطق عشایری و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفری می توانند از مزایای بیمه ای مانند سالمندی، از کار افتادگی و فوت استفاده کنند. بر اساس آمارهای ارائه شده تاکنون بیش از

صندوق بیمه اجتماعی با هدف تسهیل و پوشش بیمه ای رانندگان فاقد بیمه سراسر